

Izjava vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Aškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nežalostna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijske lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 13.— in celo leto L 35.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 stot; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot; oglasi denarnih zavodov mm po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema inšerati oddelk Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšerati oddelk se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška Aš. 20.

Jadransko vprašanje.

Jugoslovani zahtevajo vrnitev avstrijskega brodovlja.

PARIZ, 12. (Posneto po »Resto del Carlino«.) Odposlanstvo države SHS na mirovni konferenci je predložilo predsedniku konferencie naslednjo noto, datirano 7. junija 1919.

»Gospod predsednik!

Brodovje avstroogrške monarhije je bilo meseca oktobra leta 1918, vsled revolucionarne nastopa jugoslovanskih mornarjev prisiljeno vdati se jugoslovanskemu Narodnemu svetu v Zagrebu. Omenjeni Narodni svet je poslal posebne odposlance, da so vzeli brodovje v posest. Ta posel se je izvršil pravilno in se je sestavil o stvari zapisnik. Z brezično brzotvjo od 1. novembra 1918. so se obvestili gospod Clemencau, polkovnik House, Lloyd George in Orlando, torej glavni zastopniki zaveznikov. Le-ti so vzeli stvar na znanje v svojem brezičnem brzotvju odgovorom jugoslovanskim zastopnikom, ki je zgodovinske važnosti. Četver zastopniki zaveznih držav so poslali svoj pozdrav odposlancem Jugoslovanskega Narodnega sveta v Zagrebu in so jih pozvali, da naj se, z brodovjem vred, dajo na razpolago vrhovnemu poveljniku zaveznih pomorskih sil na Krfu. Samo vsled prosvetljenega domoljubja jugoslovanskih mornarjev je moglo ostati močeno brodovje Avstro-Ogrske monarhije nedotaknjeno, izvezmi »Viribus Unitis«, ki so jo razdeljali Italijani in ni mogla v zadnjem trenutku tvegati nikakršnega izpada. Če ne bi bilo tega domoljubnega čina jugoslovanskih mornarjev, bi bilo brodovje razdeljeno. Tako je torej brodovje avstroogrške monarhije dejanski postalo jugoslovansko. Po politični izpremembi, ki se je izvršila takoj nato, bi bilo brodovje moralo postati last države SHS. Po pristanišču, kjer se je hranilo, po sestavi svojega števila, po načinu, kakor se je čuvalo, je brodovje jugoslovansko. Zato si država SHS šteje v čast, da zahteva, da naj se mu vrne.

Tej zahtevi bi se moglo oporekati z dveh nasprotnih strani:

1. S strani Italije, Italija bi mogla zahtevati del bivšega avstroogrškega brodovlja, navajajoč naslednje razloge: Jugoslovani niso bili priznani kot vojaška stranka in zato ne more vrnitev brodovja imeti nikakršne veljave z mednarodnega vidika, češ, ker brodovje ne tvori drugega kot vojni plen.

2. S strani narodov bivše avstroogrške monarhije. Odposlanci Narodnega sveta so ob prevzetju brodovja pristali na to, da se je v zapisnik vstavila zaznamba, s katero si pridržujejo ostalim narodnostim omenjene monarhije njihove pravice do tega brodovja.

Odposlanstvo države SHS ne bo skušalo dokazovati, kako se ti razlogi izključujejo med seboj; skušala ne bo niti dokazovati, kako malo velja oni pridržek v zapisniku. V resnici je bila vrnitev brodovja definitivno zaustavljena, še preden je prišlo privoljenje avstrijskega cesarja; v ostalem pa pridržek nasprotuje prav tako duhu samega čina vrnitve, ki bi morala biti absolutna, kakor tudi dejanskemu stanju, ker cesar v omenjenem trenutku ni bil več poveljnik brodovja, katero se je nekoliko ur prej vdalo brezpogojno. Ta pridržek, vrnjen po zahtevi cesarjevega zastopnika, je sentimentalne naravi; vzeti se je mogel v zapisnik samo vsled hitrice, s katero se je izvršila izročitev, ker odposlanci zagrebskega Narodnega sveta niso imeli časa, da bi razmislili o njegovi važnosti in raznih močih tolmačenjih.

Kar je rečeno zgoraj, predstavlja stališče države SHS, katere je, kar se tiče brodovja, bivše avstroogrške monarhije, sklenila zahtevati naslednje:

1. Za visokomorsko brodovje: štiri križarke tipa »Spaun«, 19 rušilcev tipa »Duklja«, »Tatra« in »Huszar«, 26 torpedov na turbine in polovico, t. j. 12 torpedov tipa »Kaiman«, 11 torpedov s petrolejskimi motorji, vse podvodnike in vsa pomorska letala z njihovimi motorji. Potem še naslednje pomožne ladje: »Polas«, »Teodos«, »Miramar«, »Lacroma«, »Cylops«, »Pelikan«, »Hercules«, »Kameleon«, »Dromedar«, »Basilik«, »Nika«, »Najade«, »Nimfe« ter vse pristaniške tenderje in polagale min. Tri velike šolske ladje, med njimi »Vulkan«.

2. V Pulj: vse stroje v arzenalih in drugih delavnicah, vso municijo, torpede, mine, vse material, za brezični brzotv, vse pristaniški material, vse motorne in parne čolne, vse čolne

na vesla in plavajoče doke. Vse obrambne topeve, električni material, razstrelnine, vojne železnice in žaromete.

V Kotoru in Šibeniku: Vse material na kopnem in na morju, premočini in nepremočini, kakor ga je zapustila Avstrija.

V mestih, zasedenih po Italijanih, zlasti v Reki, vrnitev vsega materiala na suhem in na morju, ki se nahaja tamkaj, in primerno odškodnino.

3. Podonavsko in posavsko brodovje: Šest motoriziranih in dve poizvedovalni ladji, ki so preminovale v Belgradu: »Bosnia«, »Sava«, »Enus«, »Temes«, »Köres«, »Borog«, »Wels« in »Boscho« (?) ter ladjo z delavnicami, ki se nahaja v Budimpešti.

Istočasno si šteje odposlanstvo države SHS v čast zahtevati, da se ji vrnejo sovrzne trgovinske ladje, ki jih je naša vojska zajela na Donavi in Savi, in sicer v odškodnino za srbse trgovinske ladje, ki jih je sovrznik potopil na Savi in Donavi.

Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, zagotovilo mojega najvišjega spoštovanja.

Vesnić (?), Pačić.

REŠKI ITALIJANSKI GLASLOVI.

Tržaški »Eri Nuovi« poročajo iz Reke z datumom 11. t. m.:

»K nam prihajajo vesti po polzevo, in če so tudi kolikortoliko važne, kakor n. p. vesti, ki sporoča ponesrečenje onega neznanskega Tardieuvega kompromisa in so jo listi objavili danes jutraj v oreceji temni obliki, brzotvna agencija »Jocle« pa jasneje. V naših političnih krogih je vest povzročila največji odčih.

Smatra se, da Italijansko odposlanstvo, ko se je izmuznilo iz zank Italij sovrznega načrta, ne stopi več v zank. S svojim dobrohotnim pritajenjem na vsako zahtevo zaveznikov, se je Italijansko odposlanstvo dalo zavesti na tla, ki so zelo nevarna za italijansko gospodarsko neodvisnost v bodočnosti. Osvobodila ga je jugoslovanska nespravnost, podpirana po Wilsonovi politiki: ali jo bo znalo izkoristiti to svoboda italijansko odposlanstvo?

Tu imamo pač vso potrebo, da upamo, da se sprejme kot Orlando in Sonninova misel ona, ki jo jima pripisuje posl. Devione, namreč da bo po ponesrečenem položaju kompromisa Italija strogo vztrajala na programu, kakor ga je proglasil ministrski predsednik Orlando v zbornici in kakor je vseboval v italijanski spomenici konferenci: »Londonška pogodba in priznanje samoodločbe Reke«.

Če je do večerja kdo, ki ne pozna prave vsebine vprašanja, mogel pripuščati možnost, da bi se Italija odrekla Reki, je danes, po jugoslovanskih vojaških operacijah proti Celovcu, s katerimi se močje stinjavajo zavezniki, taka možnost absurdna. Načrt okrožitve, zaduševanja vsake svobode gospodarskega gibanja, pripravljen in izvršeno z žilavo odločnostjo, je pokazal v vsej svoji pomembnosti tudi osem, ki naslabe poznajo trgovska vprašanja: po zadnji spletki (ena vrsta zaplenjena) je očitno, da je odpor proti temu, da bi se priznala Reki pravica do priklopnosti k Italiji, pripisati temu zaduševanju načrta.

Danes pomenja italijanska Reka bolj kot kdaj rešitev Trsta, italijanske Adrije, gospodarsko izkoriščanje zmage. Reka, na kakršenkoli način v rokah konkurence nove trozeve, bi pomenila poraz in pogubo.

Položaj v Parizu se je sedaj postavil v prvotno stanje; italijanski odposlanci naj bi ga znali izkoristiti. In naj bi znala tudi Italija trčno hoteli, ne samo iz razlogov pravičnosti in mišljenja, temveč tudi zaradi rešitve Reke in njene bodočnosti.

Reka je življenje ali smrt. Naj pomnilo Italijanski odposlanci v Parizu in naj zastavijo voljo dežele brez pridržkov in zamolkavanj, in če bi trdnost ne zadostovala za to, da bi se primerno upoštevali vsi vojni napori, bi se moralo hoteli in znati tvegati še kako novo žrtve.

Mirovna konferenca.

Meje Ogrske. Odgovor Bele Kuhna Clemencauju.

PARIZ, 12. Svet četvorice se je danes bavil z mejami med Ogrsko, Čehoslovaško in Rumunsko. Zaslišali so zastopnike teh dveh dežel, ki so vzeli na znanje odgovor Bele Kuhna na brzotvjo Clemencauja.

Rennerjeve note konferenci.

PARIZ, 11. V prvi, večerji izročeni noti se Renner živo pritožuje proti razkosanju Avstrije, posebno pa tudi proti odcepitvi okrajev na Češkem in Tirolskem. Renner zagotavlja, da Avstrija, ako izgubi svoje industrije, ne bi mogla živeti, ter pridodaje, da si pridržuje svoje mnenje glede gospodarskih in finančnih pogojev, ki jih ni še prejel, ter da se pripravila za sestavo pripomb glede teritorialnih klavzul.

Renner je doposlal generalnemu tajništvu še drugo noto, tičočo se povrnitve v domovino

funkcionarjev avstrijskega diplomatskega zbora, nahajajočih se sedaj v južni Ameriki, ki so brez vsakih sredstev.

Mirovni pogodbi z Nemčijo se ne dodajo bistvene izpremembe.

PARIZ, 12. »Figaro« trdi, da se po dosedanjih informacijah da zaključiti, da so se zavezniški sporazumeli z Nemčijo.

Število nemškega dolga se ne določi takoj. Komisija za obnovitve se ne bo vmešavala v nemške notranje račune.

Nemškim delegatom je dovoljen rok do nedelje, 22. junija, da podpišejo mirovno pogodbo. Če odklonijo podpis, izvržejo Nemčijo posledicam odpovedi premirja.

Francosko stališče, ki ga energično vzdržuje Clemencau, ne izključuje Nemčije iz Zveze narodov, toda Francozi bi hoteli, da se pripusti Nemčiji v Zvezo narodov pod gotovimi pogoji, ki sta jih že prej sprejela Wilson in Lloyd Georg.

Prihod turške delegacije v Vaycreson.

VAYCRESSON, 12. Prispela je turška delegacija, na poti v Pariz. Nje načelnik Damad Ferid paša je izjavil, da prihaja delegacija v Francijo z najboljšimi nameni, in da pojisni zaveznikom turški položaj. Ferid paša je izjavil, da je moral na skrivaj ubežati iz Carigrada, ker so se Mladoturki upirali njegovemu odhodu.

Ententa pripravljena da sklene mir z Rusijo in Ogrsko?

»Laborator« brzotvjavljajo z Dunaja, 12.: Izmenjava brzojavov med Clemencauom in Belo Khunom, kaže morda, da je ententa pripravljena skleniti mir z Ogrsko. Ker je pa tudi diplomatski položaj Rusije isti, kakor Ogrske, je baje ententa pripravljena da sklene mir tudi z Rusijo. Rusija in Ogrska ne boste gotovo odklonili mirovni pogajanj, samo da se ne krmijo njih revolucionarni uspehi, in da se spoštuje volja delavskih razredov.

Ze več kot dva meseca se ni drugega delalo nego rotlo proti revolucionarnemu budimpeštanskemu življenju (cenzura). V Debrečinu, v Szatmar-Nemeti, celo na Dunaju so se ustanovile madžarske protirevolucionarne vlade. Temešvar so napadli Srbi, ki so ukazali prebivalstvu da govori samo srbski in da ne izusti niti ene socialistične besedice.

Po vsem svetu so se pošiljali brzotvji, ki so naznanjali skorajšnji padeč Budimpešte, kapitalizacijo in beg revolucionarne vlade, ter šteli nje življenje na minute. Madžarski proletarijat pa je, močan in neomajan, skrbno pripravljaj obrambo lastne zemlje ter je v kratkem času zopet osvojil izgubljene kraje (cenzura). Sedaj se pa zdi, da se hoče razpravljati z madžarskimi revolucionarji; sedaj se zdi, da se je razumelje nevarnost (cenzura) v Evropi. Končno pozna gospodujoča buržoazija cilje vojaške moči komunističnih krajev, ki posedujejo disciplino in vojaško-gospodarsko-politično organizacijo (cenzura). Madžarska vojska se bori junaško na fronti 200 km. Prometna črta med Čehi in Rumuni je prekinena. S tem, da so prešli Tiso, so si Madžari zagotovili premost, drva, tkalnice in tvornice sladkorja. Češki in jugoslovanski proletarijat nagiba v srcu proti Budimpešti. (Cenzura).

IZ FRANCIE.

Izpraznitev Odesa.

PARIZ, 12. V francoski zbornici so začeli zopet z razpravo o interpelacijah, nanašajočih se na izpraznitev Odesa. Kerquezec je rekel da treba nekatere dogodke skriti na prave proporcije: dogodke, ki so se odigrali med ladjami vzhodnega brodovlja, ki so jih izzvale v prvi vrsti težave križanja, pomankanje razvedrila in slabo preživ-

ljanje. Govornik, ki je bil sam navzoč v Odesi, priporoča dogodke, ki so se odigrali pred izpraznitvijo Omenja usmišljenja vrednega položaja Rumunske ter obžaluje, da Francija ne misli priti ji na pomoč.

Minister za vnanje stvari Pichon je posegel govorniku v besedo, izjavivši, da Francija stori svojo dolžnost napram Rumunski, ter da je nepredvidno, ako se iznaša tako vprašanje, kdor ni popolnoma obveščen.

Kerquezec je zaključil, zahtevajoč, naj vlada ne zadane pomorščakov, ki so vršili svojo dolžnost v polni meri in so zagrešili le v trenutku razburjenja.

Lafont, socialist, je trdil, da se je izpraznitev Odesa vršila ob žalostnih razmerah. Kritikuje politiko, ki se izvaja napram admiralu Kokaku, ter izjavlja, da ta poslednji ni sprejel pogojev zaveznikov. — Pichon je zavračal to trditve.

IZ NEMČIJE.

Hude obsodbe bavarskih komunistov.

BASEL, 12. Iz Würzburga poročajo: Po več sejah se je izdala razsodba v procesu radi vlezidaje proti Weibelu, Saubelu in Hafnermeistru, ki so vodili upor v Würzburgu. Weibel je obsojen na 15 let, Saubel na 12, a Hafnermeister na 10 let v trdnjavo. Državni pravdnik je zahteval smrtno kazen.

Kongres večinskih socialistov. Napadi na Scheidemannovo in Noskejevo politiko.

CURIH, 12. V terek so otvorili v Weimerju kongres večinskih socialistov z govornikom poslanca Müllerja, ki se je izjavil za združenje vseh nemških socialističnih sil. Tudi Oton Wels je priporočal združenje z neodvisnimi socialisti, seveda pod pogojem, da se najde oblika, da se ne bo treba odreči svojemu uverjenju.

Med udeležence so razdelili poročilo vodstva stranke, iz katerega so razvidni zanimivi in pozitivni podatki o moči večinske stranke.

Število vpisanih pri večinski socialistični stranki je poskočilo za 1.012.299. Ta številka se nanaša na podatke, došle do 3. marca, dočim je bilo istega dne 1917 L 243.000 vpisancev, 1916 L 432.000, v 1915 L 586.000, a v 1914 L 1.805.900. Število vpisancev v večinski stranki, ako je primerjamo z onim prvega leta vojne, se je torej izdatno skrcilo, vendar pa je mnogo uradnikov, profesoristov, učiteljev, malih trgovcev pristopilo po izbruhu revolucije. Skrcitev se pojasnjuje z ustanovitvijo stranke neodvisnih socialistov in stranke komunistov, ki imate gotovo tisoče pristaev.

V velikih industrijskih središčih imajo sedaj neodvisni socialisti večino in njihovo glasilo »Freiheit« je doseglo v Berlinu naklado 200.000 izvodov. Tudi moč komunistov med industrijskimi delavci narašča stalno. Tako si je tudi razlagati, da so se v večinski stranki ustanovile močne opozicijske struje proti političnemu delovanju vladnih mož ter da se oglašajo želja po novem ujedinjenju socialistične stranke, ki je sedaj razčlenjena na tri frakcije.

Bilo je predloženih več dnevni redov proti sedanjim socialističnim članom vlade, posebnim proti ministru breme Noskeju. Socialisti iz Altona obsojajo prednosti, ki se dovoljujejo vojaškemu sloju in ki so nedostojne uverjenega sodruga. Je tudi dnevni red socialistov iz Weimara, ki zahteva odstop ministra Noskeja; potem dnevni red socialistov iz Münstera, ki zahteva tudi njegovo izključitev iz stranke. Tudi svet delavcev in vojakov, zbran pred par dnevi v Berlinu, je silovito napadal vlado in glavarje večine, odobrivi dnevni red, ki je bil takoj odposlan kongresu in ki pozivlja, naj člani stranke izstopijo iz ministrstva.

Iz Berlina poročajo, da so se ministri Scheidemann, Noske in Schmidt podali v Weimar, da se udeležijo kongresa. Scheidemann da izreče važen političen govor.

Nemčija ne podpiše? — Vojaška diktatura.

PARIZ, 12. Po izročitvi zaveznškega odgovora, ki se bo vršila jutri popoldne ali v soboto jutraj, bo Brockdorff-Rantzau takoj odšel v Köln, da se posvetoje s člani nemške vlade. Nemci ne bodo imeli veliko časa za premišljanje. »ECHO de Paris« pravi da doteče rok za sprejem ali odklon žje 22. junija. Če Nemčija ne podpiše, se premirje dvigne, a francoske, angleške in ameriške čete bodo začele prodirati od Magonce, Koblenca in Kölna v notranjost Nemčije. Smatra se še vedno, da Nemčija ne podpiše, ker da se je Brockdorff preveč kompromitiral s svojimi izjavami, da so predlogi nesprejemljivi. Z druge strani se trdi, da po Scheidemannovo ministrstvo razpuščeno, in da pride na njegovo mesto neodvisna in moderirana Erzbergerjeva vlada, ter bo je ta sprejela ententne pogoje.

»Temps« svari zaveznike pred Nemčijo, ker da

se tam pripravljajo Noskejeva vojaška akcija. General Lettow Korbek, ki se je upiral 4 leta v vzhodni Afriki, da bo poveljeval ti »vojaški diktaturi«. Neodvisni socialistični voditelji da bodo zaprti in povsod da pride do grozne reakcije. Pruski militarizem da zajema svoje sile na vzhodu in pri madžarskem boljševizmu Bele Khuna. Mora se torej, pravi tihi, naložiti Nemčiji razorožbo določeno v premirju in se ne pogajati z ogrskimi komunisti. Glede priznanja Kolčakove vlade da vlada na konferenci sicer neka temu neprijetna struja, toda da se ni določeno, ali se prizna ali pa ne.

Nova ustaja bavarskih komunistov.

BERN, 12. Iz Babemberga poročajo: Spartakovski so poizkusili napad proti nekemu vojaškemu oddelku. Tudi postaja je bila napadena z ročnimi granatami. Napad je bil odbit.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

Prva Rennerjeva nota mirovni konferenci. Protest radi Tirola in nemške Češke.

CURIH, 12. Izšel je tekst Rennerjeve note Clemencau o Saint Germainskih pogojih. Nota naglašja, da mora nemškoavstrijska delegacija izjaviti po proučevanju ententnih pogojev, čeprav je Avstrija zelo potrebna miru, da taka pogodba jemlje nemško-avstrijskemu narodu najpotrebnejša sredstva za njegovo gospodarsko življenje in vzdržanje reda. Po pogojih, ki so naloženi Nemški Avstriji, bi ne ostala niti gruda za prve potrebe ne obstoja, nalbogatejši in najpobednejši krati bi se ji odvzeli. Več nego 4 milijoni 10 milijonskega nemškoavstrijskega naroda bi prišli pod tuji in sovražni jarem, proti svoji volji in narodnemu čutu. Češki, Slovaški in moravski Nemci bi prišli pod češkoslovaško državo; to je proti principu, ki jih je ententa sprejela. Hoče se ločiti od Nemške Avstrije češki gozd z Neuhitritom in Zvoimom, hoče se ločiti od Nemške Avstrije na tisoče prebivalcev v Dolnji Avstriji samo radi tega, ker njihovo domovino smatrajo sosednje države za primerno za svoja industrijska podjetja. S tem se Nemški Avstriji odvzamejo nje zadnje tovarne sladkorja in najvažnejša železniška križišča. O zapadni Madžarski se ne govori, čeprav je ne prebivalstvo ponovno izrazilo željo, da bi z glasovanjem odločilo o svoji usodi. Tirol mora končno izgubiti svoj južni del in celo kroje, ki niso predvideni po premirju.

Avstrija bi ne mogla živeti, če ji se odvzamejo, razum svobode, zemlja in vsi viri gospodarskega življenja, a ne misli se na to, kako morejo živeti prebivalci nekega koščka zemlje med nepretrdnim gorovjem in mejo druge države. Tako je Nemška Avstrija okrnjena v prid bogatejšim sosedom. To, kar ostane, ne more živeti. Od 6 milijonov prebivalcev sta 2 milijona zbita na Dunaju. Taka država bi ne pridelala niti četrtine potrebnega živeža; morala bi vsako leto uvažati 12 milijonov tonelov premoaga, ker ga doma pridelata samo 2 milijona; vse druge sirovine bi se morale uvažati, a izvažati bi se moglo zelo malo, ker se vsa nemškoavstrijska industrija nahaja na Češkem, v Slovaški in na Moravskem, kjer se nahajajo viri lesa, tovarne stekla in porcelana, tovarne sladkorja in druge gospodarske podjetja.

Železniške linije, ki vozijo čez Alpe od severa proti jugu in dve liniji od vzhoda in zahoda izgubo svojo veljavo, ker so prekinjene na tujem ozemlju. Z izgubo južnega Tirola izgubi Nemška Avstrija tudi dohodke, ki jih je država dobivala od lesne industrije. Republika ne more na ta način plačati blaga, ki se mora uvažati in ki je potrebno za življenje in delo prebivalstva. Sedaj skrbi za življenje ententa, ki plača z avstrijskimi inozemskimi vrednotami, toda to ne bo šlo. Če se udeležijo Saint Germainskih pogojev, po katerih bi Avstrija ne bila več gospodinja nad svojimi inozemskimi vrednotami.

Nemška Avstrija je prepričana izkoriščanju drugih držav bivše monarhije, katerim je po pogojih dana prednost v uporabi nemškoavstrijskih poštnih železnic. Te države pa ne čutijo potrebe, da sklenejo z Nemško Avstrijo kakšen dogovor (kolikor je nam znano, je takšen dogovor že sklenjen med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo Op. uređ.), in smatrajo, da niso prislilene da olajšajo plačilo sirovini, ki jih Nemška Avstrija mora pri njih kupovati. Nemški Avstriji bi ne ostalo drugega, nego da zaporedoma plačuje. Toda kako, ko se ji naloži dvakrat toliko dolgov bivše monarhije, kakor bi jih morala plačati? Razum tega imajo nove države pravico, da zaplenijo vse vrednosti, tudi privatne, ki jih imajo nemškoavstrijski državljani na njihovi zemlji. Vse klavzule so nepojmljive, a ta zadnja je nemogoča. Če se to sprejme, bi pomenilo, da se zre nasproti bankrotu države, bank, zavarovalnih družb in vseh privatnih podjetij. Na Dunaju se nahajajo centrale vseh javnih in privatnih podjetij, katerih podružnice so se nahajale na Češkem in v drugih državah bivše monarhije. Te podružnice bi se ločile od dunajskih zavodov, in država, ki jih po pogojih mora oskodovali, bi tega ne mogla storiti.

Vlada nemškoavstrijskega smatra, da ni v interesu Evrope, da se uniči Nemška Avstrija in da so ustvari ognjišče politične in socialne infekcije. Če se pa tega neče, se morajo mirovni pogoji podvreči radikalni izpremembi. Glede teritorialnih modifikacij bo Nemška Avstrija v prvih dneh predložila podrobne predloge; glede gospodarskih predlogov pa bo čakala, dokler se ji sporoči popol-

PODLISTEK

Rose Mery.

Ivo Vojnović. — Prevedel M. C. — E.

(15)

Marko se je oddalil naglo od kupeja in se postavil pod streho postaje.

Zvon je pozvonil in vlak je odhajal. Za steklom okna se je prikazal obraz, zastrt s kopro — in bela roka mu je mahnila v pozdrav. Vlak je izginil... Rose Mery žnjim... Dolgo je stal gledajoč belo perjanico lokomotive, dočim je tih deček zastiral polje in bregove. Uro kasneje je prihitel drug vlak, a Marko je še sedel na isti klopi pod streho na peronu. Ni se bil maknil. — Približal se mu je sprevednik in Marko se je zganil. Sedel nam v kupeju je zamisljen dospel do Dunaja.

Prosim vašo karto, gospod — ga je vprašal nadziralec pri izhodu.

Marko je potegnil iz jopiča listnico, in je, odprši jo, izročil karto tistemu, ki jo je zahteval. Hotel je zopet listnico potisniti v žep, ali — nehoté se je zagledal vanjo. — Razum nekoliko vizitk — vse prazno. — Presenečen se je približal luči. — Spominjal se je, da je — ko je

iztrgal papir za Rozinko cvetje, videl ves svoj denar — razne bankovce, zamotane v posebnem zavoju. Odprl je vso listnico — vse prazno. Črna, blazna slutnja je obvela Marka: krčevito je raztrgal celo tudi svilo, s katero je bila listnica podstavljena. — Prazno! — Samo lahen, komaj občutljiv vonj sene je prihajal iz listnice.

Kot strela mu je šinilo na pamet cvetje, ki je je ponudil neznanek... a na to se mu je vzbudil spomin na ono žensko, ki so jo vlekli strdarji — in Branski je vzkriknil od groze, sramu, boli — kakor da ga je zadel kamen v prsa.

Med tem, ko ji je kupoval kladivo — mu je Rose Mery vkradla denar...

VI.

Tak je bil torej enostavni konec eteričnega prijateljstva za lepo neznanek! Osem dni blaženstva in pozabe — življenje neizrečne zabave in borbe; trenutki, v katerih je srce ginilo, toda v vzduhu rafinirane svežosti — vse to se je izteklo v gnusno prozo dnevne kronike pod rubriko: tatvina! — Ni hotel verjeti, da je žrtve velike podlosti; boril se je s spomini te dni kakor da hoče ohraniti nekaj od svoje mladosti, od svojega človeškega ponosa. — Ali —

zastonj! — Nekaj je počilo. — Krivi ton počene strune mu je šumel po ušesih. Roganje njegovo, sram, ali kaj je bilo — se mu je oprijemalo duše. — Prevarjen, izigran — on! Vozečemu se z južnega kolodvora na Dunaj po mokrih ulicah, na katerih je vrvela množica ljudi in kočij, vihrala je v mladeničevi glavi burja misli in čustev. Čutil se je ponižanega, omadeževanega. — Neka čudna koprena se mu je naenkrat privzdignila z oči; zdelo se mu je kakor da je po dolgem času v mračni luči deževnega dne gledal pravo sliko življenja. Sonce, modrina, lastavice... ona... vse to je bila prevara prenapetih nezadovoljenih želja. Prišel je veter in sijajna slika se je izpremenila v neumljeno resnico. Sedaj šele je razumel v pravi luči ekscentrično lepoto Rose Meryjeve.

Vsak usmev duhovitih jej usten, vsak pogled vlačnih, strastnih oči, vsaka črta njene obleke, njene osebe — oni isti čar bistrega odprtega duha, s katerim je odbila prehodno ljubezen mladeniča, a sklenila večno prijateljstvo — vse to je sedaj govorilo, kričalo proti nji. Malenkosti, na katere ni pazil poprej — so se mu prikazovale sedaj pred očmi kot nepobitni dokazi za nje goljufijo. Tisti razgovor na vzhodnjem čarovitega Kahlenberga mu je odkril z ne-

usmišljeno lučjo vse bitje neznanke. Marko je na en mah vržil od sebe čar tiste čudovite žene, ki ga je bila uklonila kakor nobena druga in je v lep

na pogodbo. Ker je pa likvidacija bivše monarhijske države, ki je bila v Avstriji, da se ne zasluzijo prej tudi te delegati. Predlaga zato, naj se likvidacija bivše monarhijske države poveri posebni komisiji pod predsedstvom entitnih delegatov. Ta komisija bi imela zastopnike vseh držav, ki so pripadale bivši monarhiji, bi lahko nadaljevala svoje delo, brez vpliva na sklep miru.

Končno govori nota o vstoku, ki so ga provzročili St. Germainski pogoji na nemškoavstrijske delegacije. Odkrivanje Nemške Avstrije in prepad bivše monarhijske ne moreta odgovorjati namenom države, ki so si vsele nalogo da vladajo usodo narodov. Pogoj bi bil določen, a da se niso prej zasluzili nemškoavstrijski delegati. Ententa ne zna, da bo uničenje Nemške Avstrije imelo težke posledice. Nje gospodarski prepad bo provzročil padec vsake avtoritete, politični in socialni kaos, ki se lahko raztegne tudi na bližnje narode. Nemškoavstrijska vlada, ki vzdržuje v državi že 6 mesecev z veliko težavo notranji red, bi ne mogla prevzeti odgovornosti za posledice mira, kakor je Saint Germainski.

Nota je bila izročena včeraj ob 4.30 pop. Dunajski poročevalci lista »Frankfurter Zeitung« trdi, da je v političnih dunajskih krogih malo upa na uspeh nemškoavstrijskih not. Ko bi ne bilo strahu pred gladom, bi se bili komunisti že polastili moči. Nemški Avstriji je zmanjkalo po približno milijardnih pogovih vsake odporne sile, in komunistična ideja se vedno več razširja. Dunajski listi soglasno priporočajo Rennerjevi notji ter izražajo mnenje, da bo moral svet četvorice vpoštevati težke okoliščine, ki jih nota vsebuje, če res hoče da govore svetu mir.

IZ OGRSKE.

Botljeviki zmagujejo.

DUNAJ, 12. Ogrska komunistična vojska hiti od zmage do zmage. Čete severno Tise so dosegle črto Topoly—Ondova, odgnavši sovražnika po življenem dofu. Prešov (Eperies) je sovražnik izpraznil, umaknili se pred napredovanjem rdeče vojske. Zapadno Bodve so komunistične čete dosegle črto Torne, severno črto Tolsuev—Czernek—Jolsva, južno pa črto Tiszles. V okrožju Sola, Nevre in Aranyos-Marotha se vrše ostri boji.

Dunajski listi javljajo, da se ogrske čete koncentrirajo v Nižji Avstriji pri Kufu, 20 kilometrov od meje. Ogrske postojane na Dunaju pa izjavlja, da je ta vest izmišljena, fantastična, kaj v območju meje Nižje Avstrije stoji severno od Donave, je Čela in ni nobenega ogrskega vojaka. Južno Donave pa se nahajajo le rdeče obmelne straže, ki vrše tam službo od prvega dne, odkar je proglašena proletarska diktatura. Ogrska ne misli na nikakvo vojno proti Avstriji — Širi se glas, da je Demaj na predvečer velikih dogodkov.

Bela Kuhn obdolži Čeha krutosti.

BASEL, 12. Iz Budimpešte javljajo: Bela Kuhn je odposlal predsedniku češko-slovaške republike Masaryku brzojavko, v kateri naštevajo številne slučaje krutosti, ki so jih zagrešili češki vojaki, ter zahteva, naj se češkim četam pod naljubo kaznijo v roku 48 ur preprope vsak čim nasilja proti vojnim in civilnim ujetnikom. V nasprotnem slučaju ne bi mogli ogrski vojski poveljnik odvrčati svojih vajikov od činov represalij. Bela Kuhn je obvestil brzojavno tudi Wilsona o tem svojem koraku pri Masaryku.

IZ JUGOSLAVIJE.

Črnogorci hoče baje biti neodvisna država?

RIM, 12. Glavni črnogorski konzul (Kdo? Op. ur.) je na ukaz svoje vlade (kateri? ali morda na ukaz »potujočega Nikite? Op. ur.), kategorično demantiral tendenciozne vesti, češ da so zavestniki priznali aneksijo Črnogore po Srbiji. Črnogorci, svobodna in neodvisna zavezniška država, bo obnovljena po pravi formalni obvez s strani zaveznikov. Črnogorci, ustavna monarhijska, bo, kakor svobodna država in po lastni konstituciji, odločevala o svojih notranjih razmerah in mednarodnih odnosih. (Stefani.)

Samouprava Slovenije.

ZAGREB, 10. Kakor poroča »Hrvat«, je ljubljanski »Slovenec« 3. t. m. objavil proglas pokrajinske vlade v Ljubljani, v katerem se pojasnjuje ljudstvu delokrog avtonomne pokrajinske vlade v Ljubljani. Po tem proglasu spadajo v delokrog te vlade vprašanja notranje politike, policijske stvari, uprava in posli nacionalizacije posestev. Zato je vlada sestavila naslednja ministrstva: ministrstvo za notranje stvari, za uk in bogocastje, pravosodje, socialno preskrbo, javna dela, za železnice in komunikacije, za finance in za agrarno reformo. Tem ministrstvom je pridružen oddelek za prehrano, agrarni oddelek z oddelkom za živinorejo in gozdarstvo, zdravstveni oddelek itd. »Hrvat« pripominja tej vesti, da je prav, če se očita Hrvatim, da so separatisti in federalisti, ki uživajo tako široko samoupravo v primeru s Hrvati, ki je nimajo niti trahice ter so v vsem podvrženi Beogradu. (»Era Nuova«.) — Te »Hrvatove« pripombe ne razumemo, kajti, Hrvatska ima dandanes prav tako svojo avtonomijo, kakor jo ima Slovenija, in imela jo je, ko se Slovenija o njej skoraj niti sanjati ni upala. Čedno se nam pa tudi zdi, da bi »Hrvat«, glasilo starčevičanske stranke, pisal tako, ko je vendar ta stranka vedno bila v najbolj prijateljskih stikih s Slovenijo, in ne moremo verjeti, da bi bilo pri njej v zadnjih časih postalo čisto, kar je bilo še nedavno belo.

IZ ITALIJE.

Monopoli na kavo odloženi.

RIM, 12. Agencija »Volta« poroča, da je finančni minister Meda, vsled protestov trgovcev in podjetnikov proti monopolu na kavo, odredil, da se dekret o monopolu na kavo odloži. Minister je baje pripravljen dovoliti privatnim interesom in podjetjem razne koncesije.

Ministrska kriza.

RIM, 12. Pokojaj v ministrstvu je neizpremenjen. Ministri, ki nameravajo odstopiti, so odložili vsako odločitev do vrnitve ministrskega predsednika Orlando.

O krizi v Italiji.

priobčnje »Lavoratore« brzojavno poročilo iz Rima, iz katerega posnemljemo:

Vlada je v krizi. Toda ne iz političnih razlogov. Kajti sprito zmes strank in skupin v parlamentu, se ne more to ministrstvo smatrati kot vlado kakke stranke, ampak le kot upravno ministrstvo. Kriza zbuja iz gospodarskih razlogov, ki razvenjajo vse kategorije in ki jim država ne more od pomoči. Učitelji so v stavki, ali občine jim odgovarjajo, da ne morejo privoliti v povzemanje plač, če vlada ne privoli občanom novih dohodkov. Ministrstvo pa ne obrača do ministrstva državnega zaklada, a ta se upira, sklicevaje se na splošno težko davčno obremenjenost. Tako je s profesorji, tako poštnimi in brojavničnimi uradniki. In v rhu vsega obstoji še grožnja industrijalna kriza, ki privede do tega, da se delavnice zapro radi pomankanja materiala, čemur bo posledica ta, da bodo mase delavstva prisiljene v brezposelnost. Minister za industrijo Cluffelli odgovarja da ne more odvrniti te nesreče, ker zavod za izmenja-

vo, ki uravnava uvoz in izvoz postavja za valute take pogoje, da je izmenjava z inozemstvom silno težavna, skoro onemogočena, vsled česar so Angličani in Amerikanci odtisnili Italijo od vseh mednarodnih tržišč, in celo takih, ki so naši naravni dovodniki in odvodniki.

Na ta položaj je minister Cluffelli opozoril vlado ter izjavlja, da ne bi mogel obdržati tege portfelja, če se ne odstranijo te nepravilnosti.

Velike težave so tudi s prehrano. Trebalo bi milijard, ki jih pa g. Stringher — zakladni minister — noče in ne more več dati.

To so vzroki krize, ki pa ni mogoče rešiti s tem, da kak minister odstopa in drugi vstopa.

Sicer pa tudi drugo italijansko časopisje priznava, da so gospodarske, izlasti pa razmere industrije, zelo kritične. »Secolo« pravi, da je težavnost položaja vsebovana v dveh pravnih: produkcija in prehrana! Toda milanski list govori tudi o bližnji možnosti politične krize vsled dogodkov na konferenci v Parizu. Parlament se snide dne 19. t. m. in Orlando je obljubil poslušati. Kaj bo mogel povedati, ko se vse vesti iz Pariza glase, da so na konferenci zopet: »sicut erat in principio« — nikakega zaključka ni in nikakega dogovora. In nič ne kaže — naglasa »Secolo« — da bi se mogel položaj za sedaj izboljšati. Potem vprašaje: Ali hoče Orlando samo to povedati parlamentu? Ta bi hotel čuti še enkrat kaj konkretnega. Tudi Orlando ve, da ne more več s samimi lepimi frazami in ganljivimi epizodami podžigati — patrijotizma! Pričakuje se konkretnih izjav. Zbornica se ne more več zadovoljevati s samimi frazami in izjavami zaupanja. Utegnila bi nastati kriza. Naslednji »in pectore« se že gibljejo, morda celo preveč, in kak list že pih v pepel. Ali — »Secolo« stavlja pomembno vprašanje — ali bi ne bila danes dedščina teža, nego je bila ona, ki jo je Orlando sprejel po Kobariidu? S tem vprašanjem je milanski list pokazal na velike možnosti v političnem življenju Italije morda že v bližnji bodočnosti!

»Zarota« v Rimu.

RIM, 11. (Zakaslo vsled cenzure. — Posneto po »Nazione«.) V listih in političnih krogih se danes ne govori o ničemer drugem, kot o romantični zaroti. Nekaj rimskega agenta, zelo blizu nekemu znanemu politiku, ki hrepeni po vladi, je sročil objavila podrobnosti o neki domišljeni zaroti, ki naj bi imela namen zamenjati sedanjo vlado z vlado bojevnikov. Načrt da je bil naslednji: Palača Braschi (ministrsko predsedništvo) in Monte Citorio (zbornica) bi se zavzela z naskokom, ministre in poslance bi proglasili za odstavljen, delavske organizacije bi se razpustile in pričela bi se iznova vojna na vzhodni fronti. Agencija je navajala kot organizatorje te zarote generala Giardina, D'Annunzija, polkovnika Doucheta, Mussolinija (glavnega urednika milanskega lista »Il Popolo d'Italia«), posl. Federzonija in druge. — Vsi imenovani najodločneje zavračajo, da bi bili soudeleženi pri kak taki zaroti. Posl. Federzon je poslal takoj zbornici interpelacijo, kako da je mogla cenzura pristopiti razširjanje take vesti. General Giardina, ki je bil svoječasno poveljnik na Grappi, je izjavil, da je vest prebredska, da bi se mu zdelo vredno vprašati. Ravno tako je Mussolinijev list označil vso stvar za spletko nekaterih gospodov v ministrstvu za notranje stvari, ki bi radi odvrnili pozornost javnosti od velike odgovornosti, ki se zbira nad glavami nekaterih oseb.

Natančnejši podatki o namelih, poleg že zgoraj omenjenih, so se naslednji: Zarota naj bi se bila skovala v krogih nacionalističnih skupin skupno s skupinami bojevnikov, z družinstvom »Unus« in zvezo »ardito« (nasloviščni čet). Namesto sedanje vlade bi se uvedla vojska diktatura. Socialnodemokratske poslance in glasilce bi zaprli. Sestanki zarotnikov da so se vršili v Rimu tiste dni, ko se je mudil tanki D'Annunzio, ki se je bil ni udeleževal, temveč se je samo dokovarjal z generalom Giardinom, pri čemer je izjavil, da bi bila ta bitka sedaj petnajsta in tudi petnajsta zmaga naroda. D'Annunzijevo zastopnik da je bil posl. Federzon. Sestankov so se udeleževali med drugimi: ravnatelj in članek nekega rimskega večernega lista, ki zasleduje te smotre, neki bivši urednik istega lista in sicer dopisnik izvenrimskih listov, neki znan bivši polkovnik, ki čaka poslanstva za svoje službe v stvar pisemskih svečev, nekateri mladi rimski občinski svetovalci in neki arditisti stotnik. Sestanki iste vrste da so se vršili tudi v Milanu in sicer v uredništvu lista »Il Popolo d'Italia«. Za izvršitev načrta, ki je bil izdelan na predvečer D'Annunzijevega odhoda iz Rima, da je bilo zbranih že skoraj 12 milijonov, ko so jih plačali znani milanski, ligurski in piemontski industrijaci. Materijalni početniki gibanja da so člani bojevniških zvez, ki štejejo okoli 800.000 vpisancev. Glavni poizkus bi se napravil ob vrnitvi ministrskega predsednika Orlando ter treh odposlancev, s Sonniom vred, ki so odgovorni, da so se ponesrečila diplomatska pogajanja na konferenci.

Med italijanskimi in bavarskimi socialisti.

DUNAJ, 12. Poslanci Morgari in sodrug Schwel-de, bivši tajnik italijanske socialistične mladeniške zveze, sta odposlala predsedniku ministrskega sveta bavarskega sledečo brzojavko: V imenu socialistične stranke in italijanskih socialističnih mladeniških organizacij protestiramo proti infamnemu usmrčenju Lewina ter izražamo svoje ogorčenje proti nezaključnim ustrelitvam, ki smo jih sami konstatirali. Zahtevamo osvoboditev Axelro-da in Tollerja, katerih roke predstavlja — tudi v imenu Lewina — proletarski ponos, tako italijanski kot mednarodni.

Domače vesti.

Apr. komisija nam sporoča: Ugotovilo se je, da del občinstva noče pokazati pri nakupu kruha tozadevne izkaznice; apr. kom. poziva zato vse, naj se drže predpisov in obenem opozarja prodajalce, da ne oddajo kruha, če se ne predloži legitimacijska izkaznica za nakup kruha, na katero se označi dan oddaje. V nasprotnem slučaju so prodajalci v nevarnosti, ali da jim se prodajalna za-pre, ali pa da jim se odvzame pravica izdelovanja kruha.

Iz Kobariida. Založnost so prepevali zvonovi na binokstni ponedeljek, ko smo v velikem izpre-vodu spremljali eno najlepših rož, vzor deklet, gos-podično Olgo Turjanovo, k zadnjemu počitku. Kako smo rajinjo ljubili, nam je dokaz sočustvo-vanje, s katerim so se prijatelji in znanci udeležili v obilnem številu pogreba. Živ vrt vencev in rož se je počasi premikal v cerkev in iz cerkve na pokopališče. Založinke »Jamica tih« in »Blagor-mu«, kobariških fantov-pevcev so zelo povzdignile svečanost. Kobariid kaj takega skoraj še ni do-življal! Rajnica je pa tudi kaj takega zaslužila. V cvetočem majniku, ko so hribih in holmih vse prekipela v cvetju, ko se narava prebujala k nove-mu življenju, ko zvrženje pticov razveseljuje človeška srca, je naša ljubljena rajnica, v pomladi svojega življenja, v 19. letu svoje starosti, počasi hiral in hiral ter slednjič izdihnila, previdna s svetlostjo za umrlo, svojega blaga dušo. Pre-hladila se je v Ljubljani, prihlčila je že težko bol-na na dom svojega očeta, da bi odzdravela, a ne-izprozna smrt nam jo je pokosila. Ko je mrtvašič- zvon zaznanjal, da se je črna blaga duša pre-se-lila v srečno večnost, je marsikatero oko postalo

rosno. — Kot junakinja je prenašala svoje gorje. V njej je bilo plemenito, nedolžno srce slovenske-ga dekleta, vneta za vse lepo in dobro. Tih in nedolžno je živela, nedolžno je tudi umrla. Soču-stvujemo z blaginjo očetom in žalostnim sorodniki. Draga pokojnica nam ostane v trajnem spominu! Zagled slovenskim dekletom! Naj v miru počiva!

Prodaja kuriva dne 14. 6. Sladko oglje (10 kg na rdeče izkaznice) se bo prodajalo po 52 kr. stotnik v naslednjih okrajih: Sv. Vid. 501—800 (48) Fabbri 3. — Staro mesto: 1701—2400 (32) Pozzacher 2. — Sv. Jakob: 501—900 (51) Rigutti 11. — Koks (20 kg na rdeče izkaznice) po 40 kr. stotnik: Sv. Vid. 801—900 (48) Fabbri 3. — Staro mesto: 2401—2650 (32) Pozzacher 2.

Pripravljal odbor kmetijske zadruge za Trst in okolice naznanja, da se nahaja na razpolago poljedelcev za masvete in poljsnika, po en odbornik vsakega nedeljo in vsak praznik od 2 do 4 pop. v provizoričnih društvenih prostorih v ulici Madon-nine 15 III. nad., vrata 39. Tam so na razpolago tudi pravila in pristopne izjave.

Skupina »Viktor Parma« vabi vse svoje člane na IV. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 15. junija 1919, v prostorih CM otroškega vrta pri Sv. Jakobu točno od 2 in pol pop. Za vstop k ob-čnemu zboru je potrebna društvena legitimacija. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Po obnem zboru priredi Skupina prosto zabavo v gostini Konsum-nega društva »Jadrano« pri Sv. Jakobu, in to za svo-je podporne člane ter prijatelje skupine. Danes, sobota, godbena vaja. — Odbor.

Podružnica »Ljudskega odra« na Kontovelu. V nedeljo, 15. t. m., ob 3 popoldne se bo vršil občni zbor podružnice »Ljudskega odra« na Kontovelu in sicer v dvorani društvene gostinje.

Mesina zastavljatalca. V soboto, dne 14. t. m., se bodo prodajale razne, že zapadle dragocenosti ser. 143, ki so bile oddane novembra 1918, popoldne pa razne že zapadle dragocenosti ser. 143, oddane meseca decembra 1918.

Promet v pristanišču. Prihuli včeraj: »Pisna« iz Taranta, »P. Mohenlohe« iz Benetk, »Hendnan« iz Aleksandrije, »Bosnia« iz Korčule; odpluli: »S. Marco III.« v Benetke.

Poboj. Včeraj je dobi Karel Piccinini, star 34 let, v nekem poboj kozarec na glavo. Na rešini postaja so mu dali prvo pomoč.

Zaprli so včeraj 2 tata, ki sta ukradla v ul. Conti 4. različne zlatenine in druge dragocenosti, v skupni vrednosti 4000 kr. Arretirali je agent Titz, ker sta mu se zdeli sumljiva. Na kvesturi sta priznala svoj čin.

Borzna poročila.

Trst, dne 13. junija 1919.

Brez poslov. Položaj nespremenjen.

Tečaj:

Cosulich (Austroamerična)	720—735
Dalmatia (Parobr. dr.)	350—375
Geralinich	1750—1800
Lloyd	1050—1100
Lussino	1800—1850
Martinolich	500—520
Navigazione Libera Triestina	1850—1900
Oceanica	520—540
Premuda	680—730
Tricopovich	630—660
Assicurazioni Generali	16900—17100
Riminese Adriatica	3200—3300
Ampela	450—480
Cement Dalmatia	270—280
Cement Spato	360—380
Cistična riza (Platura »riso«)	400—415
Krka	360—375
Ladjeodcina v Trbiču (Cantiere)	340—360
Tržaški Tramway	225—235
Tržaška tvornica olja (Oleificio Trstest.)	675—725

Zaključni plesni venček

se vrši danes, 14. junija, v spodnji dvorani Narodnega doma.

Začetek ob 9.30. Obleka promenadna.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l. 2.—.

HIŠA z lepimi prostori in vrtem, pripravna tudi za gostilno, se proda pod ugodnimi pogoji. Več pove Klemenc, Kontovel 207. 3784

BRIVSKEGA pomočnika iščem takoj I. Koloković, hrivec, Ajdovščina, Primorsko. 3783

HLAPEC, ki zna ravnati s konji, dobi službo pri Drag. Starcu na Proseku. (P 119)

SLUŽKINJA, večja kuhe, dobi službo pri Drag. Starcu v Barkovljah, Riviera 132. (P 120)

PRIDNA, poštna Slovenka, ki zna kuhati, dobi dobro službo pri družini 2 oseb. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3785

KLOBUKI za bismo in za gospe, elegantni, po ugodnih cenah, se prodajajo, naročajo in popravljajo. Modni salon, Barriera 15, III. 3779

FOTOGRAF A. JERKIČ, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

NAGROBNI SPOMENIK, naročen v času vojne in od naročitelja ne plačan, se proda takoj, radi po-manjkanja prostora. Cena po dogovoru. Poja-snila (in načrti spomenika) se dobijo pri ins. odd. Edinosti Edinosti (ul. S. Francesco 20, pritičje) kakor tudi pri lastniku Ivanu Rendici, kiparju v Trstu, ul. Rossetti št. 11, pritičje. B 77

HRASTOV gozd na Krasu, 16.000 qm, 5 minut od postaje, blizu vodovod, primerno za vilo, je na-prodaj. Naslov pove ins. odd. »Edinosti«. 3768

URAR sprejema popravila ur vseh vrst. Delo točno, cene zmerno. Velkavrh, ul. Tigor 5. III.

Kupujem priznatične daljnogledne OPTIK — HIRSCH
ulica Mazzini št. 36 (ex Nuova)

Eno najboljših PIV se toči v hotelu Balkan

ZAHVALA.

Podpisani si štejejo v dolžnost, izreči tem potom najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako obilnem številu spre-mili k zadnjemu počitku našo predrago

Olgico Turjan.

Posebno zahvalo izrekamo prečastitemu g. kaplanu Sekuli, ki je pokoj-nico v teku boleznij večkrat tolažil in nam izkazoval toliko sočutja, dalje g. zdravniku Emiliju Necco, ki se je tako požrtvovalno trudil, da bi pokojnici olajšal bolečine, g. komisarju Karlu de Angelis, ki nam je šel v vseh ozirih na roko, gospe Bogatajevi za trud ob boleznij in smrti, gđc. Fani Fabčić, ki ji je tako lepo stregla in čula cele noči ob njeni postelji, gospodičnima učiteljicama, ki ste skrbeli za vzoren red pri pogrebu, gg. pevcev za ganljivo peje, dekletom in mladeničem in vsem darovateljem obilnega cvetja. — Se enkrat Bog plati!

KOBARID-LJUBLJANA, 12. junija 1919.

Žalujoci oče, brat, sestre in tete.

ZLATARNICA G. PINO, TRST
se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZENKOVITZ & Figlio)
Velika izbira srebrnih in zlatih ul., uhazov, verigic itd.

POZIV

na

XXIII. glavnu redovitu godišnju skupštino Posojnice u Voloskom, reg. zadr. na ogr. jamčenje

koja će se obdržavati

dne 28. jun'ja 1919 u 4 popodne u društvenim prostorijama

sa sledećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine.
2. Izvešće ravnateljstva.
3. Izvešće nadzornog odbora.
4. Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora i društvenog suda.
5. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
6. Zaključak glede promjene pravila (§§ 5, 6, 12, 13, 14, 26, 45).
7. Slučajni predlozi.

RAVNATELJSTVO.

Za večje posesnike in gostilničarje!

izvrsten štajerski jaboličnik, krasna pljuča za poletje, po 30 stotink liter se prodaja v hotelu Ealkam. Trst - ulica Geppa št. 23 - Trst.

Cement, apno, pesek - - - - - vsake vrste, opeko, štiriloge ploščice in - - - - - druge zidarske potrebš-tine se prodajajo pri - - - - - Sv. M. M. Spodnji št. 575.

Obiskujte dob o preskrbljeno trgovino

MANUFAKTURNEGA BLAGA

tvrdke G. N. Ravalico v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13 (pogaj carive sv. Antona novega) Vsak dan novi prihodi.

Javen PLES

se priredi jutri, v nedeljo pri Sv. M. M. Zgornji št. 77 (pri Tirolcu). Med plesom se bo vršila šaljiva pošta in tombola.

K obilni udeležbi vabi mladina.

Dr. FRANZUTTI

ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Črma. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

Oskrbništvo Jozef Ridomi iz Vidma (Udine)

Prva internacionalna tvrdka za direktni uvoz in izvoz.

Podružnica z bogato zalogo v Trstu. Originalne cene.

Vino v sodih, belo in črno, chianti, vermouth, marsala v sodih in v stekle nica, fino asortirano namizno vino, šampanjec itd. — Konjak, žganje in drugi liker. — Meso, pa adžniki v konservi, začimbe, sardine slane v olju; kondenzirano mleko. Čokolada, prepečenec, mliho itd. itd.

G. ZMAJEVIČ in U. PAVANETTO — Trst, ulica Valdirivo št. 30.

GUGLIELMO WEISS — Trst.

Javljam svojim cenjenim odjemalcem, da je moja

ZALOGA VINA v Trstu, ul. Valdirivo št. 23 (telefon 29-78) vedno preskrbljena s najboljšim črnim in belim italijanskim vinom, katero pro-dajam po konkurenčnih cenah, in da sem odpl

na Božjempolju pri Proseku svojo PODRUŽNICO.

V tej podružnici se dobiva vino, žganje in peinkovec boljši kup kot v Trstu.

METLE iz rižnate slame
po L 1.20—1.60—2.— komad
Metle iz vrh za vrtove po 70 vin.
prodaja

tvrdka RUGGERO GAMBEL
Skladišče v Trstu, ul. P. L. Palestina št. 2 (vogal ul. Coroneo). Tel. 2403

Velika zaloga

ITALIJANSKA OLJA vseli vrsti

po konkurenčnih cenah
v Trstu, ulica Commerciale št. 5
pri tvrdki